

HỒ CHÍ MINH VỚI CUỘC ĐẤU TRANH CHỐNG CÁC NGUY CƠ ĐỐI VỚI ĐẢNG TRONG ĐIỀU HIỆN ĐẢNG CẦM QUYỀN

*Trần Hữu Hòa
GV. Khoa LLM-LN, TTHCM*

Chủ tịch Hồ Chí Minh – người sáng lập, tổ chức, giáo dục và rèn luyện Đảng ta. Suốt cuộc đời hoạt động của mình, Người luôn quan tâm, trăn trở phải xây dựng Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh để xứng đáng là một Đảng cầm quyền, lãnh đạo nhân dân tiến hành cuộc đấu tranh cách mạng, thực hiện độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội mang lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân.

Đảng cộng sản Việt Nam trở thành Đảng cầm quyền từ khi Chủ tịch Hồ Chí Minh khai sinh ra nền cộng hòa dân chủ nhân dân thành lập nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa (2-9-1945). Từ đó đến nay, Đảng cộng sản Việt Nam cầm quyền, lãnh đạo Nhà nước, xã hội và nhân dân.

Từ một Đảng lãnh đạo đấu tranh giành chính quyền sang một đảng đấu tranh giữ chính quyền và xây dựng chế độ xã hội mới là một bước chuyển biến về chất, đòi hỏi đảng phải có trí tuệ mới, phẩm chất mới, phải thực hiện vừa “xây” vừa “chống”. Đặc biệt là đấu tranh chống những nguy cơ, nhất là nguy cơ bên trong

dẫn đến sự suy thoái, biến chất của một Đảng cầm quyền như lời di huấn của Lenin “*giành chính quyền đã khó, giữ chính quyền lại càng khó hơn*”.

Ngay sau khi giành được chính quyền, cùng với nhiệm vụ lãnh đạo sự nghiệp cách mạng chống thù trong giặc ngoài, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm chăm lo nhiệm vụ xây dựng Đảng. Người đã chỉ ra ba nguy cơ có thể dẫn tới thoái hóa, biến chất của một Đảng cầm quyền, một là, nguy cơ sai lầm về đường lối; hai là, chủ nghĩa cá nhân; ba là, quan liêu xa rời cuộc sống, xa rời quần chúng.

Để chống 3 nguy cơ trên, theo Người cần phải thực hiện những giải pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, để tránh sai lầm về đường lối, Hồ Chí Minh yêu cầu phải xây dựng Đảng về trí tuệ, làm cho Đảng vươn lên ngang tầm nhiệm vụ lịch sử mới. Vì vậy, cán bộ, Đảng viên phải chống thói kiêu ngạo, tự mãn, cho mình là tài giỏi hơn ai hết, việc gì cũng làm được. Người nhắc nhở: phải có tinh thần cầu học, cầu tiến bộ mà theo Người thì có ba nguồn tri thức tạo

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TÁM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

thành lý luận tiên phong của một đảng cách mạng chân chính đó là: Học thuyết Mác - Lênin; kinh nghiệm cách mạng các nước; kinh nghiệm cách mạng ở trong nước. Đảng phải lấy chủ nghĩa Mác-Lênin “làm cốt”, tức làm cơ sở lý luận, làm nền tảng tư tưởng, làm kim chỉ nam cho hành động của Đảng. Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Đảng muốn vững phải có chủ nghĩa làm cốt, trong Đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam”. Người chỉ rõ: “Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, triệt để nhất, cách mạng nhất là chủ nghĩa Mác-Lênin”. Lấy chủ nghĩa đó “làm cốt”, suốt quá trình lãnh đạo Đảng ta, Hồ Chí Minh luôn kiên định lập trường xây dựng Đảng theo chủ nghĩa Mác-Lênin và Người vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin vào hoàn cảnh cụ thể của Đảng ta, phù hợp với cách mạng nước ta.

Thứ hai, đi đôi với nâng cao trí tuệ, chủ tịch Hồ Chí Minh cùng với Đảng đã kịp thời đẩy mạnh công tác giáo dục, bồi dưỡng về đạo đức cách mạng, tiến hành đấu tranh không mệt mỏi chống lại mọi biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, một thứ “*giặc nội xâm*”, phá hoại Đảng từ bên trong. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã kịch liệt đả phá thói kiêu căng, quan liêu của một số cán bộ có chức có quyền, đi tới chuyên quyền, vi phạm quyền làm chủ của người dân. Đảng phải tăng cường mối quan hệ với dân. Hồ Chí Minh yêu cầu Đảng phải thường xuyên lắng nghe ý kiến của nhân dân, hiểu rõ tâm tư nguyện vọng của nhân dân, kiên quyết khắc phục

bệnh quan liêu trong tổ chức đảng và trong đảng viên; Đảng vừa là người lãnh đạo, vừa là đầy tớ thật trung thành của nhân dân; Đảng phải nêu cao tinh thần trách nhiệm đối với dân; Đảng phải tổ chức và vận động nhân dân tham gia xây dựng Đảng. Do đó, phải “*sao cho được lòng dân*”, chứ không phải “*lên mặt làm quan cách mạng với dân*”. Bởi vậy, cán bộ phải tin dân, dựa vào dân, phải giữ mối liên hệ mật thiết với dân. Lê nin đã từng viết “*một trong những nguy hiểm lớn nhất và đáng sợ nhất*” đối với một đảng cầm quyền là “*tự cắt mối liên hệ với quần chúng*”. “*Những người cộng sản đã trở thành những tên quan liêu. Nếu cái gì sẽ làm tiêu vong chúng ta thì chính là cái đó*”¹. Đảng phải quan tâm xây dựng về mặt đạo đức, phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện tư cách đạo đức cho cán bộ, đảng viên. Xây dựng Đảng về mặt đạo đức cách mạng là một nội dung đặc sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cộng sản Việt Nam, là bước phát triển sáng tạo của Hồ Chí Minh đối với học thuyết của V.I.Lê nin về đảng kiểu mới của giai cấp vô sản. Để Đảng ta thực sự “là đạo đức, là văn minh”, Hồ Chí Minh chỉ rõ Đảng phải rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên và người yêu cầu cán bộ, đảng viên: Về phẩm chất, tư cách phải suốt đời phải phấn đấu hi sinh cho lý tưởng của Đảng; tuyệt đối trung thành với Đảng, với sự nghiệp của Đảng; đặt quyền lợi của Đảng, của Tổ quốc lên trên hết, lên trước hết; có đời tư trong sáng, là một tấm gương sáng trong cuộc sống để nhân dân tin và noi theo. Về năng lực phải có trí tuệ minh mẫn, sáng suốt, có trình độ chuyên môn và

¹ Lê nin: toàn tập, sdd, t54, tr.235.

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TÁM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

nghiệp vụ giỏi, có năng lực lãnh đạo, tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể nhân dân; phải luôn học tập với động cơ “học để làm việc, làm người, làm cán bộ”, “học để phụng sự đoàn thể, giai cấp và nhân dân, Tổ quốc và nhân loại” phải có phong cách tốt, sâu sát, tỉ mỉ, phải có tinh thần trách nhiệm cao khi thực hiện nhiệm vụ.

Thứ ba, Đảng phải thường xuyên tự đổi mới, tự chỉnh đốn. Trong điều kiện Đảng cầm quyền, các phân tử cơ hội chủ nghĩa đã không từ một thủ đoạn nào để chui vào Đảng nhằm mưu cầu đặc quyền đặc lợi. Chính những phân tử cơ hội chủ nghĩa, sa ngã, biến chất đó đã được kẻ thù bên ngoài móc nối, lôi kéo, sử dụng, trở thành kẻ địch thực hiện “*diễn biến*” từ bên trong.

Ở mỗi thời kỳ cách mạng, đặc biệt là ở những thời điểm cách mạng chuyển giai đoạn, chủ tịch Hồ Chí Minh đã kịp thời mở các cuộc sinh hoạt chính trị, các cuộc vận động đổi mới, chỉnh đốn Đảng nhằm làm trong sạch đội ngũ đảng viên. Sau khi cách mạng Tháng Tám thành công, để xây dựng và phát triển mọi mặt của đời sống xã hội, vấn đề lối sống, nếp sống, văn hóa, sinh hoạt, phát huy nội lực của dân tộc, Hồ Chí Minh đã viết tác phẩm “*Đời sống mới*” và “*sửa đổi lối làm việc*”(1947); khi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược đang ở giai đoạn gay go, quyết liệt, trong công tác xây dựng Đảng còn bộc lộ nhiều thiếu sót làm mất uy tín của Đảng, Người viết tác phẩm “*cần, kiệm, liêm, chính*” (1949); sau khi hiệp định Giơnevơ kí kết, miền Bắc hoàn toàn giải phóng, một số cán bộ, đảng viên có tư tưởng nghỉ ngơi, sợ

gian khổ, tham ô, hủ hóa, Người viết tác phẩm “*đạo đức cách mạng*”(1958); trước lúc đi xa, trong *Di chúc* (1969) việc đầu tiên là nói về Đảng, xây dựng chỉnh đốn Đảng, giữ gìn sự đoàn kết nhất trí trong Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình. Chỉ rõ thường xuyên tự đổi mới, tự chỉnh đốn bản thân Đảng là yêu cầu của sự nghiệp cách mạng, Hồ Chí Minh nhấn mạnh, trong điều kiện Đảng chuyển sang giai đoạn mới càng cần quan tâm công tác xây dựng Đảng, việc “*cần phải làm trước tiên là chỉnh đốn lại Đảng*”. Hồ Chí Minh chỉ ra Đảng phải tự chỉnh đốn, tự đổi mới trên những nội dung: Tăng cường công tác xây dựng Đảng cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức, phương thức lãnh đạo, đạo đức, lối sống; luôn chú ý đề phòng và khắc phục những biểu hiện tiêu cực, thoái hóa, biến chất; thường xuyên giáo dục đội ngũ cán bộ, đảng viên toàn tâm, toàn ý phục vụ Tổ quốc, phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân; vươn lên kịp thời đáp ứng yêu cầu của tình hình, nhiệm vụ trong nước và quốc tế đang đặt ra.

Thứ tư, phải nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, bên cạnh những thành quả vĩ đại, Đảng ta cũng không tránh khỏi những sai lầm, khuyết điểm. Nhưng khi phát hiện ra thì Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dũng cảm nhận sai lầm và quyết tâm sửa chữa. Bản thân Hồ Chí Minh đã nhiều lần nêu cao tám gương mẫu mực về tự phê bình và phê bình theo tinh thần của Lê nin: “*Bị một phen thất bại không nguy hiểm bằng không dám thừa nhận sự thất bại, không*

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TÁM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

*dám rút ra ở đây tất cả những kết luận*². Hồ Chí Minh sớm chỉ rõ: “*Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng mà có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế mới là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính*”³.

Sau hơn 25 năm thực hiện công cuộc đổi mới, chúng ta đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trên tất cả mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, tạo ra cho đất nước thế và lực mới. Tuy nhiên, nước ta vẫn đứng trước nhiều khó khăn, thách thức lớn, đan xen nhau, tác động tổng hợp và diễn biến phức tạp, không thể coi thường một thách thức nào. Nguy cơ tụt hậu xa hơn về kinh tế so với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới vẫn tồn tại. Tình trạng suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên gắn với tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí là nghiêm trọng. Các thế lực thù địch vẫn tiếp tục thực hiện âm mưu “diễn biến hòa bình”, gây bạo loạn lật đổ, sử dụng các chiêu bài “*dân chủ*”, “*nhân quyền*” hòng thay đổi chế độ chính trị ở nước ta. Trong nội bộ, những biểu hiện xa rời mục tiêu của chủ nghĩa xã hội, “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” có những diễn biến phức tạp. Từ những thực tế trên, hơn lúc nào hết, hiện nay vai trò của một đảng cầm quyền càng phải được khẳng định: “*là đạo đức, là văn minh*” phải thực sự tiêu biểu cho trí tuệ của dân tộc và vươn lên ngang tầm với thời đại.

Trong cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kì quá độ lên chủ nghĩa xã hội tại Đại hội Đảng lần thứ XI khẳng định: “*Đảng cộng sản Việt Nam là Đảng cầm quyền, lãnh đạo Nhà nước và xã hội*”, Để đảm đương được vai trò lãnh đạo Đảng phải vững mạnh về chính trị, tư tưởng, và tổ chức; thường xuyên tự chỉnh đốn, tự đổi mới, ra sức nâng cao trình độ trí tuệ, bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức và năng lực lãnh đạo. Giữ vững truyền thống đoàn kết thống nhất trong Đảng, tăng cường dân chủ và kỷ luật trong hoạt động của Đảng, thường xuyên tự phê bình và phê bình, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa cơ hội, tệ quan liêu, tham nhũng lãng phí và mọi hành động chia rẽ, bè phái.

Với quyết tâm của toàn Đảng, toàn dân, dưới ánh sáng của tư tưởng Hồ Chí Minh. Công cuộc xây dựng chỉnh đốn Đảng đang được triển khai và tổ chức thực hiện một cách nghiêm túc theo tinh thần nghị quyết Trung ương 4 và có ảnh hưởng sâu rộng trong quần chúng nhân dân như lời của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã khẳng định: “*Việc kiểm điểm những vấn đề có liên quan đến thực trạng suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống cần thể hiện rõ sự thẳng thắn, quyết liệt bởi đây là nội dung liên quan tới vấn đề sống còn của Đảng, của chế độ*”. Đảng cộng sản Việt Nam “*một đảng to lớn, mạnh mẽ, chắc chắn, trong sạch, cách mạng triệt để*”, tiêu biểu cho đạo đức, văn minh, “*hiện thân của trí tuệ, danh dự và lương tâm của dân tộc*” sẽ lãnh đạo con thuyền cách mạng Việt Nam đi đến thành công.

² V.I.Lê nin: Toàn tập, sdd, t44, tr99.

³ Hồ Chí Minh: Toàn tập: sdd, t5, tr.261.